

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.

0030 OSLO

Saksbehandler: HISKJ
Telefon (direkte): 37017319

Deres ref.:
Vår ref.: 2010/15-344

Vår dato: 03.12.2014
Løpenr.: 39361/2014

Høringsuttalelse - akuttutvalgets delrapport

Det vises til Deres brev av 4.11.2014 om høring til akuttutvalgets delrapport.

Fylkeseldrerådet i Aust-Agder avgir følgende høringsuttalelse:

Hvilken effekt kan de ulike tiltakene forventes å ha?

Pkt. 6.3 Nasjonal strategi for en styrket akuttmedisinsk tjeneste utenfor sykehus.

Vi støtter kulepunktene under "Utvalget foreslår", side 82 i delrapporten.

Disse punktene er alle svært viktige i forhold til målsetningen om å ha pasienten i sentrum - og ikke systemene. I tillegg underbygger punktene hensikten med LEON-prinsippet i samhandlingsreformen. For en voksende andel av eldre i befolkningen vil nærhet til helsetjenesten ha betydning for mer oppfølging etter innleggelse i eksempelvis KØH. Her er det en nærmere forbindelse ut til pleie- og omsorgstjenestene i kommunene i forhold til hvilket tilbud pasienten trenger etter innleggelsen.

Det må en kompetanseheving til i alle ledd, slik at det går an å samarbeide. For å få til trygge pasientforløp, kan en ha funksjonsfordeling der hvor det synes best og mest fornuftig ut fra en helhetsvurdering av tilgjengelige ressurser og kompetanse.

Spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten må begge nærme seg problemstillingene med et ydmykt og åpent sinn. I dette arbeidet er det viktig å respektere hverandres kunnskap og erfaringer ut fra de ulike ståstedene de representerer i pasientbehandlingen. Dette handler mye om å ville prøve å forstå de ulike organisasjonene, og hva begrepet "trygge pasientforløp" innebærer innenfor gitte økonomiske rammer. Samtidig er det viktig å ha en klar målsetting om at de økonomiske midlene må være av en slik karakter at samarbeidet kan gjennomføres mellom spesialist- og primærhelsetjenesten. Dette vil også gjelde en utvidet rolle av fastlegenes arbeidsområde og eventuell bruk av avtalespesialister.

Pasientenes beste behandlings- og omsorgstilbud må være det overordnede mål.

Et godt samarbeid mellom primær- og spesialisthelsetjenesten vil si å være i god dialog og å være samarbeidsvillig, men det handler også om å ha dyktige ledere på ulike plan i denne samhandlingen, som følger opp og fordeler ansvar i forhold til planlegging og gjennomføring. Internkontroll er en viktig forutsetning for å kunne følge med i om prosedyrer og forskrifter blir fulgt slik som de skal og bør på ulike områder i pasientforløpet for å kunne sikre god og trygg pasientbehandling.

Effekten av dette vil være bedre og tryggere overganger mellom nivåene i primær- og spesialisthelsetjenesten i behandlingsskjeden. Trygge pasientforløp er ikke bedre enn det svakeste ledd.

Vurderingskompetanse vil være svært viktig i alle ledd av helsetjenesten. Begrepet "pasientsikkerhet i alle ledd i helsetjenesten" må være et absolutt mål basert på samarbeid og kompetanse. Det tror vi er mulig hvis det legges til rette for en nasjonal strategi som er gjennomførbar.

Hvilke forutsetninger må på plass for at de skal kunne gjennomføres?

Vi støtter utvalgets vurdering, jfr. s. 84 i rapporten, om at den viktigste enkeltfaktoren for å oppnå et godt samarbeid mellom de ulike aktører i den akuttmedisinske tjenesten, er dyktig ledelse på alle nivåer i både kommuner og helseforetak. Dette fordi det handler om å få samarbeidet til å fungere, selv om kultur og måten å tenke på omkring ulike problemstillinger kan være svært forskjellig. Dette handler også om å se behovet for hvilke helsetjenester som trengs, og la det veie tungt i forhold til å vektlegge mer eller mindre prestisjefylte oppgaver som viktigst. Det gjelder å ha et åpent sinn og blick for slike argumenter, og ikke la pressgrupper få for stort handlingsrom.

Holdninger og kulturer kan være krevende prosesser å endre. Men diskusjoner om prioriteringer og hvorfor det må til, vil være en forutsetning for å kunne lykkes. Det handler ikke om å overkjøre enkelte grupper, men gjennom dialogen få en best mulig innsikt i hvorfor endringer kan være bra for pasientene, både i lys av trygge pasientforløp og kvalitet. Kompetanse vil her være av stor betydning for å gjøre de riktige valg og ta de riktige beslutningene.

Det vil også være av stor betydning, slik utvalget peker på, at kommunens politiske og administrative ledelse har et godt beslutningsgrunnlag å ta beslutninger på. Vi gir vår fulle støtte til utvalgets foreslag i 6.5.1 "Akuttmedisinske tjenester i kommunene", kulepunktene på side 85 -86. Det samme gjelder 6.6 "Kvalitet, pasientsikkerhet og forskning", og de kulepunktene utvalget foreslår på side 87 og videre til kulepunktene på side 89 og side 90.

Videre støttes:

- 6.7 "Responstider", og utvalgets forslag side 91.
- 6.8, og utvalgets forslag side 92.
- 6.9, og utvalgets forslag side 93.
- 6.10 "Styrket akuttmedisinske tjenester i kommunene" og "En mer helhetlig akuttmedisinsk tjeneste i kommunene", og punktene som utvalget foreslår side 95.

Hvilke tiltak må på plass først?

En felles rolleforståelse av oppgavene og ansvarsfordelingen mellom spesialist- og primærhelsetjenesten. Hva-hvem-hvordan og hvorfor? Dette må baseres på dialog for at likeverdighets-tenkningen skal kunne gjennomføres. Alle leddene er viktige i pasientsikkerhetsskjeden. Hvis hver og en er klar over sin rolle og ansvar, er grunnlaget lagt og kan bygges videre på. Pasienten er alltid målet!

Bør andre tiltak enn de som er nevnt vurderes?

I den akuttmedisinske kjeden, så vel som i andre sammenhenger i helsetjenesten, er pårørende en viktig gruppe å ha i tankene. Det kan være som viktige hjelpere i rehabiliteringsløpet eller på andre områder. Godt informerte pårørende kan bidra som viktige støttespillere til pasientens bedring og helbred.

Barn som pårørende kan lett bli glemt, og bør ha et spesielt fokus. Det kan være i forhold til foreldres sykdom så vel som søsken. Hvordan informere barn på en god måte slik at sterke og vanskelige følelser kan bli satt ord på og få forståelse i pårørendes pasientforløp, og forsøke å forhindre at de får traumatiske opplevelser som de må slite med i lange tider? Det handler om at barn blir sett, hørt og tatt på alvor.

Vennlig hilsen

Ragnhild Thomassen
leder, fylkeseldrerådet i Aust-Agder